

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
Форма навчання заочна
Кафедра фінансів та банківської справи

Допускається до захисту
Завідувач кафедри
_____ О. ЯРІШ
« _____ » _____ 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Адаптаційний механізм підтримки платоспроможності українського товаровиробника»
(за матеріалами ПрАТ «ШФ «Зорянка»»)

зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітня програма «Фінанси і кредит»
освітнього ступеня магістра

Виконавець роботи Руденко Альбіна Олександрівна

Науковий керівник к.е.н., доц. Сидоренко-Мельник Ганна Миколаївна

Рецензент Кадучка Андрій Олексійович

Полтава 2025

ПЕРЕЛІК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Августин Р., Демків, І. Стратегічно-тактичний інструментарій управління фінансовою стійкістю і платоспроможністю підприємства. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 3. С. 121–126.
2. Андрієнко В. М. Методи оцінки платоспроможності підприємств. *Моделювання регіональної економіки*. 2010. № 1. С. 98-105.
3. Артус М. М. Фінансовий механізм в умовах ринкової економіки. *Фінанси України*. 2005. № 5. С. 54-59.
4. Базецька Г. І., Суботовська Л. Г., Ткаченко Ю. В. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2012. 292 с.
5. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія і практика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літ-ри, 2009. 328 с.
6. Бечко П. К., Непочатенко О. А. Сутність платоспроможності підприємства. *Вісник ХНТУСГ. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 98. С. 104-110.
7. Бельц В. О. Тенденції розвитку швейної галузі в Україні. URL: economics.com.ua/index.php/home/artide/view/607/610
8. Біла І. С., Насікан Н. І. Оптимізація системи управління сучасним бізнес-середовищем. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/433/417>
9. Білошкурська Н. В. Моделі адаптивної поведінки та їх роль у формуванні економічної безпеки підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 12(114). С. 101-105.
10. Бінерт О. В., Балаш Л. Я. Основи антикризового управління сільськогосподарськими підприємствами. *Агросвіт*. 2022. № 13-14. С. 28-33.
11. Богданов М. Х. Фактори впливу на платоспроможність підприємства. URI: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/53-1.pdf>

12. Богоявленський О. В., Местоян А. Н. Адаптивне управління підприємством запорука сталого розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2018. Випуск 19. С. 118-121. URI: http://marketinfr.od.ua/journals/2018/24_2018_ukr/23.pdf
13. Бондаренко О. С. Тенденції розвитку легкої промисловості та сучасні проблеми управління фінансами. *Економіка і суспільство*. 2016. Випуск № 4. С. 286-292.
14. Будник М. М. Адаптація промислових підприємств до ринкових умов господарювання: Дис. канд. економ, наук: 08.06.01. Харків, 2002. 199 с.
15. Вдовенко Л. Платоспроможність підприємств: сутність та методика розрахунку показників. *Економічний аналіз*. 2012. Вип. 10. Частина 2. С. 27-29.
16. Вікіпедія, вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%BF%D1%82%D0%B8%D0%BC%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F>
17. Вітковський Ю. П. Адаптивність економіки до зовнішніх і внутрішніх шоків в умовах глобалізації. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 3. С. 148-154. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2023/01/ujae_2022_r03_a20.pdf
18. Власова Н. О., Пічугіна Т. С., Смірнова П. В. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємств роздрібної торгівлі : монографія. Харків : Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі, 2010. 222 с.
19. Воронкова Т. Є. Трансформація антикризового управління в сучасних економічних умовах. *Ефективна економіка*. 2021. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2021/98.pdf.
20. Гавриш О., Раков А., Буйіч А. Адаптація як форма реакції економічної системи на зміни соціально економічного характеру в умовах невизначеності. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика», Серія «Економіка»*. 2023. Випуск 16(32). URL: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-16\(32\)-01](https://doi.org/10.33296/2707-0654-16(32)-01)

21. Галицький О. М. Теоретико-методичні аспекти адаптивних моделей управління. *Агросвіт*. 2017. № 1-2. С. 39-43.
22. Герасимова І. Ю., Приймаш Є. С. Теоретичні підходи до визначення понять ліквідність та платоспроможність підприємства. URL: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Economics/63047.doc.htm
23. Грінченко Р. В. Оцінка ефективності впровадження механізму адаптації до змін у зовнішньому середовищі діяльності підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 37. С. 81-86.
24. Грінченко Р. В. Теоретичний базис адаптації діяльності підприємств. *Економічний простір. Дніпро* : ПДАБА. 2017. № 123. С. 144-154.
25. Гудзь Т. П. Система раннього виявлення та подолання фінансової кризи підприємства : монографія. Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2007. 166 с.
26. Гудзь Т. П., Брусов Н. О. Повоєнна трансформація економічного потенціалу українських підприємств для освоєння євроінтеграційних можливостей. *Науковий вісник ОНЕУ*. 2022. № 11–12. С. 28–34.
27. Давиденко Н. М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2005. № 2. С. 36-41.
28. Давидова О. Ю. Формування системи адаптивного інноваційного управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : збірка наукових праць*. Харків : ХДУХТ, 2019. Вип. 1 (29). С. 195-207.
29. Дідух С. М. Особливості обґрунтування господарських рішень й адаптації бюджетування на підприємствах України в умовах війни. *Наукові перспективи*. 2023. № 1(31). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/3557/3577>
30. Дорошенко А. П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства. *Ефективна економіка*. 2013. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_2_37

31. Дрік І. А., Белозерцев В. С. Виклики сучасного менеджменту. Інформаційні системи у бізнесі. *Innovation and Sustainability*, 2023. №1. С. 239–245.
32. Дудчик О. Ю., Грушко Т. І. Управління платоспроможністю та ліквідністю підприємств сфери інформації та телекомунікації та формування системи їх забезпечення. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 13. С. 1088-1092.
33. Експрес-оцінка впливу війни на мікро-, малі та середні підприємства в Україні: аналітичний звіт. Програма розвитку ООН в Україні. Київ, 2022. 77 с. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2022-10/UA_Rapid_Assessment_of_War_on_MSMEs_in_Ukraine_0.pdf
34. Енциклопедичний словник бізнесмена: Менеджмент. Маркетинг. Інформатика. Київ: Техніка, 1993. 855 с.
35. Енциклопедія сучасної України. URL: <https://esu.com.ua/article-42642>
36. Євсейцева О. С. Реструктуризація підприємства як засіб адаптації до ринкових вимог. *Проблеми науки*. 2003. №1. С.55-59.
37. Єфремова А. О., Сидоренко-Мельник Г. М. Ключові вектори трансформації фінансового менеджменту підприємств в умовах війни. *Наука і молодь у XXI сторіччі : збірник тез доповідей Всеукраїнської молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 30 листопада 2023 року)*. Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 1042-1044.
38. Жихор О. Б., Куценко Т. М. Економічна безпека: навч. посібник. Харків: ХІБС УБС НБУ. 2013. 138 с.
39. Журавльова Ю. Ю. Класифікація зовнішніх факторів впливу на платоспроможність підприємства. *Вісник Київського національного торгово-економічного університету*. 2005. № 4. С. 60-67.
40. Збаразька Л. О. Фінансові аспекти ринкової адаптації промислових підприємств. *Фінанси України*. 2001. №1. С. 47-53.
41. Іванюта С. М., Іванюта П. В. Методологічні підходи щодо понять «платоспроможність» та «ліквідність». *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2005. № 3. С. 150-153.

42. Іванюта Т. М. Економічне обґрунтування поняття адаптації підприємства. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/64d923d7-4b55-4e7c-8bec-039a52dd93b6/content>
43. Іонін Є. Є. Розв'язання питань методологічного обґрунтування понять «платоспроможність» і «ліквідність». *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 6. С. 30-42.
44. Іщенко С. В., Ткач В. П., Глазунова О. О. Сучасні підходи до формування та реалізації адаптаційного механізму економічних систем в умовах глобальної турбулентності. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск № 77. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6392/6333>
45. Кічма Р. Я. Сучасні тенденції розвитку швейної промисловості в умовах війни. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 12. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/607/610>
46. Ковтун О. А. Напрями оптимізації фінансових ресурсів підприємств в умовах нестабільного середовища. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 7. С. 47-50.
47. Копитко В. І. Проблеми адаптації сільськогосподарських підприємств в ринкові структури. *Регіональна економіка*. 2001. №.3 С. 172-178.
48. Костирко Л. А. Фінансовий механізм сталого розвитку підприємств: стратегічні орієнтири, системи забезпечення, адаптація: монографія. Луганськ: Вид-во «Ноулідж». 2012. 474 с.
49. Коцербуба Н. В. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 27. С. 78-21.
50. Легченко О. А., Пономарьов І. Ф., Полякова Е. І. Удосконалення механізму управління політикою платоспроможності підприємства. *Економіка промисловості*. 2007. № 1. С. 119-132.

51. Линник О. І., Жадан Т. А. Основні елементи адаптивної системи управління підприємством готельно-ресторанного господарства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 36. С. 199-204.
52. Майборода О. Є., Косарева І. П., Каранда О. М. Концептуальні засади управління платоспроможністю підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 3(43). С. 793-797.
53. Мельник А. О. Адаптація вітчизняних підприємств в умовах світової економічної кризи. *Бізнес-Інформ*. 2012. № 10. С. 30-32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2012_10_7
54. Наумов О. Б. Формування адаптивної системи управління якістю підприємств сировинної бази легкої промисловості. *Таврійський науковий вісник: науковий журнал*. Херсон: Грінь Д.С., 2015. Вип. 90. С. 254-259.
55. Неізнана О. В., Григорук А. А., Литвин Л.М. Сучасні інструменти підтримки фінансової стійкості України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 39. URL: <dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/26285/1/ertyui.pdf>
56. Олесенко І. С. Платоспроможність підприємства в системі забезпечення фінансової безпеки: сутність та роль. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 12(3). С. 45-51.
57. Палій Г. В. Управління платоспроможністю підприємства в сучасних умовах. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/17138>
58. Педченко Н. С., Прасолова С. П., Яріш О. В. Фінансове забезпечення сталого економічного розвитку України: актуальні аспекти. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2024. Випуск 4 (114). С. 41-46.
59. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю. Система адаптивного управління підприємством в умовах мінливого зовнішнього середовища. *Бізнесінформ*. 2018. № 12. С. 435-440.
60. Плікус І. Й., Слободяник Ю. Б. Особливості функціонування фінансового механізму підприємств. *Економіка. Фінанси. Право*. 2003. № 4. С. 18-23.

61. Подольська В. О., Яріш О. В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літ-ри, 2007. 488 с.
62. Полінкевич О. М. Адаптивний механізм управління змінами у бізнес-структурах в умовах COVID-19. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2020. № 2(6). С. 173-182.
63. Пономарьов І. Ф., Полякова Е. І., Легченко О. А. Удосконалення механізму управління політикою платоспроможності підприємства. *Економіка промисловості*. 2007. № 1. С. 119–132.
64. Пріоритети забезпечення стійкості промисловості й аграрного сектору економіки України в умовах повномасштабної війни : аналіт. доп. / [О. В. Собкевич, А. В. Шевченко, В. М. Русан, Л. А. Жураковська] ; за ред. Я. А. Жаліла. Київ: НІСД, 2023. 49 с.
65. Розвиток у швейній сфері. Швейний простір, 2023. [URL: https://xn7sbbagsyenrif7ki5h.com.ua/rozvytok-u-shveyney-sferi](https://xn7sbbagsyenrif7ki5h.com.ua/rozvytok-u-shveyney-sferi)
66. Севрюкова С. М., Сакун К. В. Формування адаптивного механізму управління аграрними підприємствами. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/7.2/276.pdf>
67. Сидоренко-Мельник Г. М. Актуальні методики та інформаційні технології у сфері фінансової бізнес-аналітики: застосування та потенціал // Розвиток фінансового та реального секторів як ключовий фактор забезпечення економічної безпеки України : монографія / С. П. Прасолова, О. В. Гасій, А. М. Соколова та ін. ; за заг. ред. канд. екон. наук, доцента С. П. Прасолової. Полтава. ПУЕТ, 2024. С. 167-196.
68. Сидоренко-Мельник Г. М., Руденко А. О. Вимоги до платоспроможного партнерства в конкурентному середовищі. *Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення: матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції (м. Київ, Україна, м. Ополь, Польща, 11-12 грудня 2025 р.)*. Київ: ГО “Наукова спільнота”, 2025. С.94-96 URL: <http://www.konferenciaonline.org.ua/ua/article/id-2389/>

69. Смірнова П. В., Власова Н. О. Оцінка майбутньої ліквідності та платоспроможності підприємства торгівлі. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2011. Вип. 2. С. 194-200.
70. Соколова Л. В. Теорія і практика адаптації підприємств до мінливого бізнес-середовища. Харків: ХНУРЕ, 2004. 288 с.
71. Стефанів І.І. Напрямки оптимізації рівня платоспроможності підприємства. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 2. С. 121-127.
72. Стец І. І. Адаптивне управління підприємством. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Випуск 18. С. 300–305.
73. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства: навч. посібник. Львів: ЛБІ НБУ, 2000. 485 с.
74. Тельнова Г. В. Антикризове управління машинобудівним підприємством: автореф. дис. на здобуття наук ступеня к.е.н.: спец. 08.06.01 "Економіка, організація і управління підприємствами" Маріуполь, 2006. 20с.
75. Теницька Н. Б., Гришко Ю. С. Теоретичні аспекти оцінки платоспроможності підприємства в сучасних умовах. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 5. С. 372-376.
76. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2003. 554 с.
77. Тодошук А. В., Остащук Р. М., Стеблій О. І., Колобов І. Ю. Менеджмент в умовах VUCA-світу та шлях подолання невизначеності. *Агросвіт*. 2024. № 19. С. 83-88. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/4699/4739>
78. Токмакова І. В., Литвинова Т. С. Адаптивне управління розвитком вітчизняних підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015 № 49. С. 212-216.
79. Томчук О. Ф. Аналіз платіжної спроможності підприємства та відображення її в обліку: сутність, класифікація, оцінка. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 51. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2463>

80. Фоміна О. В., Сопко В. В., Августова О. О. Управління платоспроможністю підприємства.
URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2020/9.pdf.
81. Халатур С. М., Бровко Л. І., Моруга Т. О. Методологія оцінки ліквідності та платоспроможності сільськогосподарських підприємств. *Економічна наука*. 2017. № 12. С. 56–60.
82. Халіна В. Ю., Абеленцев Є. В. Теорія адаптації бізнесу до умов невизначеності. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 55/2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2820/2740>
83. Халіна В. Ю., Колбасинський Ю. В. Теоретичне підґрунтя адаптивного управління підприємством. *Економіка та суспільства*. 2024. Вип. 63. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4179>
84. Чайка Т. Ю., Лошакова С. Є., Водоріз Я. С. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 15. С. 900-908.
85. Чернодубова Е. В. Інструменти адаптивного фінансового механізму забезпечення прибутковості підприємств. *Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції*. 2013. № 3. С. 44-49.
86. Чорна О. М., Мацнева О. О. Механізм управління прибутком підприємства в Україні. *Фінанси, банки, інвестиції : науковий вісник*. 2012. № 1. С. 30-35.
87. Шергіна Л.А., Домшина Т.Р. Фактори впливу на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства в період кризи.
URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32614233.pdf>.
88. Шиш А. М., Ковтун І. І, Шеверя Я. В. Управління бізнес-інформацією та інноваційні підходи до оптимізації бізнес-процесів. *Бізнес Інформ*. 2023. № 11. С. 142–147. URL: <http://jnas.nbuiv.gov.ua/article/UJRN-0001458823>
89. Штангрет А. М. Попередження та уникнення банкрутства промислових підприємств (на прикладі підприємств поліграфічної промисловості):

- автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами» Львів, 2003. 22 с.
90. Якименко-Терещенко Н. В., Кожуріна Л. С. Адаптивне управління підприємством в сучасних умовах: мета і механізм реалізації. *Молодий вчений = Young Scientist*. 2017. № 6 (46). С. 535-538.
91. Яремик Х. Я. Методичні підходи до оцінки платоспроможності підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2015/34.pdf.
92. Яріш О. В. Методичні підходи до діагностики ймовірності банкрутства акціонерних товариств: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 8. С. 72-76.
93. Яструбецька Л. С., Підхомний О. М. Індикатори оцінки рівня фінансової безпеки суб'єктів господарювання. *Збірник наукових праць Луцького державного технічного університету. Серія «Облік і фінанси»*. 2007. Вип. 4(16). Ч. 2. С.73–80.
94. Ячменьова В. М., Османова З. О. Сутність понять «адаптація» та «адаптивність». URL: <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/fd3e4740-1a1d-4a6f-85b8-2a537a0821aa/content>
95. Яцук Д. В. Економіко-математичні методи та моделі діагностики банкрутства українських підприємств: автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.11 "Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці" Київ, 2010. 20 с.
96. Hurwicz L, Reiter S (2006) *Designing economic mechanism*. Cambridge University Press, New York. URL: <https://www.scribd.com/document/356319633/Leonid-Hurwicz-Stanley-Reiter-Designing-Economic-Mechanisms>.
97. YouControl — повне досьє на кожну компанію України. URL: <https://youcontrol.com.ua/>